

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

Jornades 'Les institucions medievals de pau a Catalunya. Llegat històric i lliçons per a la construcció de pau'

Palau del Parlament, 8 d'octubre de 2012

La presidenta

Bon dia, senyores i senyors.

Iniciarem ara les jornades titulades 'Les institucions medievals de pau a Catalunya. Llegat històric i lliçons per a la construcció de pau'.

Vull saludar, en primer lloc, el senyor Thomas Bisson, professor emèrit d'història medieval de la Universitat de Harvard i ponent de la conferència inaugural. I ara dono la paraula al senyor Rafael Grasa, president de l'Institut Català Internacional per la Pau.

(...)

Moltes gràcies, director de l'Institut Català Internacional per la Pau, per les teves paraules. I quatre mots per a la inauguració d'aquestes jornades; jornades que, pel que ell ens ha explicat en un moment, són prou interessants per conèixer el llegat històric del nostre país i les lliçons per a la construcció de pau.

En primer lloc, a tots els que no hi havíeu estat fins ara, benvinguts al palau del Parlament, seu del legislatiu català.

Com que parlareu d'història, voldria referir-me a un comentari que hem fet fa quinze minuts a l'audiència amb el professor Bisson. Ell ens comentava que 'The New York Times' havia publicat una carta d'una persona que deia que Catalunya tenia tres-cents anys d'història, i que els tres-cents anys començaven el 1714. No anava errat en dir que és molt important la data del 1714, però el professor Bisson va donar una resposta a aquesta carta dient: "No, Catalunya té sis-cents anys

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

abans l'inici de la seva història, el segle XI". A Toluges..., allà on es va referir Pau Casals, en la seva elocució, fa quaranta anys, en rebre la medalla de la pau, quan va dir: "Jo sóc català, jo vinc d'una nació, avui una província d'Espanya, que té el parlament més antic del món, fins i tot més antic que el d'Anglaterra, perquè va començar el segle XI a una ciutat de França, a una petita ciutat de França, anomenada Toluges."

Doncs bé, jo crec que avui la conferència inaugural anirà per aquí i explicarà la història de Catalunya, aquesta història mil·lenària que comença ja el segle XI.

Els dono la benvinguda al palau del Parlament, que sí, que és el lloc on va ser construït fa tres-cents anys. El parc de la Ciutadella es va construir a partir de l'endemà de l'Onze de Setembre del 1714, i el va fer construir Felip V com a instrument de repressió dels catalans, perquè no tornessin a lluitar a favor de les seves llibertats. I en aquest parc de la Ciutadella s'hi van fer tota una sèrie de construccions, de les quals avui només queda el palau i, davant per davant, el que avui és un institut d'ensenyament secundari i l'església castrense.

Aquest palau era l'arsenal, el lloc on es guardaven les armes, i al cap de cent cinquanta anys en aquest edifici, per ordre de l'alcalde de Barcelona, s'hi va construir un palau reial. Un palau que mai no es va utilitzar com a tal perquè mai no va arribar a venir cap monarca espanyol a passar-hi ni un dia ni dos ni tres. O sigui, es va acabar de construir, no es va utilitzar mai com a palau reial, i sí que, al cap de poc temps, es va fer servir com a Museu Municipal d'Art de Barcelona. I així va ser fins el 1932. El 1932 de què, enguany, hem celebrat els vuitanta anys i que haurem de celebrar més, el 6 de desembre, perquè el 6 de desembre es va constituir, per primer cop, com a Parlament de la Generalitat republicana. El president Macià va aconseguir que l'alcalde de Barcelona permetés instal·lar aquí el Parlament de Catalunya.

Enguany celebrem aquest aniversari, que ja vam celebrar amb un acte institucional, l'acte del 10 de setembre, vigília de la diada nacional de Catalunya, quan vam atorgar les medalles d'honor, en la categoria d'or, a dues entitats molt arrelades i molt importants a Catalunya: d'una banda, Òmnium Cultural, i de l'altra, Càritas Catalunya. Al discurs d'atorgament vaig dir: "Totes dues simbolitzen Catalunya, l'ànima social i l'ànima nacional." Totes dues són indestruïbles. L'una no pot ser sense l'altra.

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

I després d'aquest acte els vaig convidar a tots a sortir a fora, a la façana del Parlament, i va haver-hi un acte molt emotiu i històric. Perquè el que vam fer va ser restituir l'escut de la Generalitat, el mateix escut amb les quatre barres que fa vuitanta anys el president Macià va posar a sobre de l'escut de Felip V. L'any 39 van treure les quatre barres i va tornar a quedar l'escut de Felip V. I aquest escut és el que ha anat presidint aquests anys el palau del Parlament. I vam pensar: què podem fer en un moment que tampoc pots fer grans dispendis, perquè tampoc s'entendria, però que, en canvi, sí que tingui un bon record de la nostra història. I això és el que vam fer. Vam demanar a un escultor, a un artista, que ens fes les quatre barres exactament iguals –teníem fotografies de l'escut de la Generalitat del 32– i vam fer el mateix. I el vam sobreposar a l'escut de Felip V, i aquest va ser l'acte més simbòlic que vam fer en aquesta diada. I que, després, doncs l'Onze de Setembre va haver-hi l'acte institucional aquí al parc de la Ciutadella, i a la tarda hi va haver una manifestació multitudinària demanant que el poble de Catalunya pogués decidir el seu futur. I a partir de l'Onze de Setembre vostès ja saben tot el que ha anat passant. Jo comento aquests dies, que tinc molts actes, perquè estaven programats per a finals de setembre i octubre, que jo crec que són els dos mesos de més afició, de les institucions i dels catalans i catalanes, de fer actes a l'entorn de l'Onze de Setembre, actes històrics, actes que tenen a veure amb la nostra història. Dic que, a partir de l'Onze de Setembre d'enguany, hi ha hagut com una il·lusió i un entusiasme en la gent, que s'ha diferenciat molt dels darrers dos anys, en què més aviat la gent estava preocupada, angoixada, fins i tot empenyada, per la situació de crisi econòmica. Això no vol dir que no hi hagi crisi, perquè continua havent-hi la mateixa crisi que el dia 10 de setembre, però com a mínim ha entrat a les famílies, a les cases de les persones del nostre país, una certa il·lusió, un cert entusiasme perquè pensen que podem aconseguir alguna cosa millor per a Catalunya.

Crec que avui és, avui i demà, un bon moment per recordar part de la nostra història, per entendre com, quan ve gent de fora de Catalunya, gent estrangera o gent d'altres pobles d'Espanya, i els faig la benvinguda, i els dic que aquest palau és una mostra de la nostra història —no dic ja si començo a parlar del segle XI i de les assemblees de pau i treva—..., però sempre els dic: aquesta és una raó per la qual ens presenten, als catalans i a les catalanes, com a persones molt reivindicatives. Tenim moltes raons per reivindicar, però una ve de la nostra pròpia història, i ve d'aquesta història que comença el segle XI, a Toluges, que comença amb les assemblees de pau i treva, que eren aquelles aturades en el camí entre guerres, i que llavors parlaven de les necessitats dels diferents pobles. I parlem de

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

les constitucions i de la del 1283, que va ser, potser, la constitució, les corts més importants de Catalunya, en què el títol ja ho deia 'Volem, estatuïm', i marcava el que seria en el futur l'essència del parlamentarisme català.

Els deixo ara amb el professor Bisson, medalla de la Generalitat de Catalunya, creu de Sant Jordi l'any 2000, i creu de Sant Jordi pel que ell sap, ha treballat i ha estudiat, sobre la història de Catalunya i sobre la història des dels seus inicis.

Ens ha deixat una còpia d'aquesta carta que, per cert, no es va publicar a 'The New York Times', i que intentarem publicar nosaltres, de tal manera que aquelles persones que en algun moment han pensat que la nostra història comença fa tres-cents anys, vegin que anem molt més enllà i que, per tant, la nostra història és una història que, si la coneguéssim tothom, seria molt més fàcil defensar els nostres drets, les nostres llibertats i el dret de decidir del poble de Catalunya.

I res més, els deixo amb el professor Bisson, amb la seva conferència inaugural i que gaudeixin d'aquest dia i mig de grans professors i grans ponents, tal com ens ha explicat el professor Grasa.

Moltes gràcies.